

Fæstebrev for Knud Pedersen af Hasselager som hans svigerfader Peder Sørensen hidtil har havt i fæste.

Giør vitterligt, at jeg haver stædet og fæstet, ligesom jeg herved stæder og fæster til Knud Pedersen af Hasselager den Aarhuus bispe embede tilhørende gaard i Hasselager bye, Koldt sogn, staaende for hartkorn efter den gamle matricul 6 td.3 skp.2 fr.5/8 album, og efter den nye matricul 8 td.2 skp.2 fr.2 3/4 album med gammel skat 44 rd.3 s. hvilken gaard hidtil har været besiddet af hans svigerfader Peder Sørensen, af hvem den er afstaaet, paa følgende ved det kongelige danske kansellies resolution af 28 novbr. s. aa. approberede vilkaar, nemlig.-

1. Fæsteren svarer til alle tider og steder alle de skatter, byrder og afgifter som hviler paa gaarden og dens hartkorn, som nu ere eller paa buden vorder, og navnlig landskatten uden afgang, samt brandkontingent af den assurance sum, hvorfor bygningerne ere eller hefter til denne fulde værdie maatte blive forsikrede.-

2. At han svare i aarlig landgilde til mig eller efter kommende biskopper i gode og forsvarlige varer, 3 td. rug, 9 td. byg, 3 td. havre, 4 pund smør og 2 pund flæsk, smøret leveres naar paa fordres i løbet af sommeren, flasket om efteraaret, og kornet naar han herved 8 dage forud tilsiges i tiden fra Mortensdag til kyndelmisse.-

3. Gaardens bygninger, besætning og inventarium som efter nedsatte søns og taxationsforretning er ham overleveret, uden nogen mangel, haver han sidste at vedligeholde og forbedre i sin tid at aflevere i forsvarlig stand, bygningerne skal han derhos være pligtig at holde assureret under landets almindelig brandassurance til dens fulde værdie.-

4. Gaardens jorder og tilliggende skal han forsvarligen dyrke og drive, konservere og forbedre, og intet deraf paa nogen maade til upligt bruge, lade forkomme eller forringe, og intet bortlei, skal han:-

5. Være pligtig at udrede passende ophold og aftegt foruden passende beboelse til hans svigerfader Peder Sørensen for dennes levetid, efter contract imellem dem, dog at aftægten i kollisions tilfælde straks tilbage for bispeembedet fordringer? paa fæsteren eller gaarden.-

Og skal fæsteren iøvrigt rette sig efter loven og anordningerne, samt være sin husbond hørig og lydige, alt under dette fæstebrevs fortælbelse og videre lovlig straf.-

Den acorderede indfæstning af 600 rigsbankdaler sedler er betalte. Til bekræftelse under min haand og segl.-

Aarhuus bispegaard den 24 januar 1845

Paludan Müller, biskop

Læst i hads og ning herreders ret den 1ste februar 1845, og i pantebogen? indført folio 106, noteret i registret folio 125.-

Her efter betalt:

Tinglæst 4 m.-
 Inds. 1 m.14 s.
 Justitsp. 1 m.2 4/5 s.
 Kopier 1 m.14 s.
 1 rd.2 m.14 4/5 s.

Een rigsbankdaler, to mark, fiorten 4/5 sk.sølv.

Rosenstand.

Phillip Peter Rosenstand.-

virkelig justitsraad, herredsfoged og skriver i

Hads og Ning Herreder.-

Giør vitterligt: 1845 den 11 januar om formiddagen kl. 10. blev Hads og Ning herreds ret sat paa tingstedet: Aarhus Raadhuus og administreret af den i justitsraad, herredsfoged Rosenstands sygdoms forfald af stiftamtet under gaars dato constituerede dommer og skriver, fuldmægtig, examinatus jurio Møller i overværelse af tingmændene Jens Pedersen, Vittrup, Herskind og Zeutten (Søften) Dommeren fremlagde den ham meddelte konstitution der blev oplæst saalydende: Da jeg formedelst et sygt ben, ikke kan gaae, eller forlade stuen tillader jeg mig af deres høivelbaarenhed at udbede konstitution meddelt for min, i medfør af placaten 15 juli 1820 constituerede fuldmægtig, examinatus juria Møller til, paa mit ansvar, i mit sygdoms forfald, at beklæde Hads og Ning herreds ordinaire ret, samt politi?, extra og lovhøre? retter, forsaavidt jeg ikke maatte kunne betiene disse sidstnævnte paa min bopæl.-

Aarhus den 10 januar 1845.- Rosenstand

Høivelbaarne hr. kammerherre og stiftamtmand Graah
 ridder af dannebrogen.-

Den saaledes begierte konstitution for examinatus juris Møller meddeles herved under justitsraad, herredsfoged Rosenstands eget an og tilsvær.- Aarhus Stiftamthuus 10 januar 1845 Graah.-

Fremlagt i Hads og Ning herreds ret den 11 januar 1845.-

I retten mødte sognefogden Jens Andersen af Østerbøye og Clemen Rasmussen af Koldt, der under 14de f.m. udmeldte til, overenstemmelse med lov af 8 juni 1787 at foretage en lovlig søns og taxationsforretning, over en bispeembedet i Aarhus tilhørende gaard i Hasselager, der skal bortfæstes til Knud Pedersen.- Da fremlagde den passerede udmeldelse og den derefter under 8de dennes at holde sønsforretning, sidstnævnte forsynet med vedkommendes paategninger om intet ved samme at have at erindre.- Forretningen siteres? saaledes:-

1845 den 8 januar mødte undertegnede sognefogderne Jens Andersen af Østerbøye og Clemen Rasmussen af Koldt ifølge rettens udmeldelse af 14

december sidstleden i den gaard i Hasselager i Koldt sogn som tilhører Aarhus Bispe Embede og som Peder Sørensen hidtil har havt i fæste, for i overenstemmelse med forordningen 8 juni i 1787 og 9 marts 1838 at afholde en lovlig sønsforretning over bemeldte gaards bygninger med besætning og inventarium, samt de til gaarden værende hegn, m.v. med hensyn til gaarden skal overleveres til sidstlevende fæster Peder Sørensens svigersøn Knud Pedersen, som nye tiltrædende fæster. I overværelse af landsynscommisær H.G. Jensen paa bispeembedets vegne, og den tiltrædende fæster foretoges forretningen som følger.-

1. Besigtigedes gaardens bygninger.-

a. Stuehuuset sønden i gaarden, bestaaende af 14 fag, 9 1/2 alen viid, af eege under og fyhr overtømmer, med murede vægge og straatag, indrettet fra vester ende, 4 fag med fjelguld til storstue, 3 fag til dagligstue mod gaarden og sovekammer samt spisekammer til haugen, 3 fag til dagligstue mod gaarden og sovekammer samt spisekammer til haugen, 3 fag til køkken og melkekammer, 1 fag til forstue, pigekammer og opgang til loftet, og tre fag til brøggers. Huuset er forsynet med to skorstene og fjelloft overalt, samt fornødne vinduer og døre.- Ved dette huus fandtes ingen mangel.-

b. Det neste huus, 14 fag, 9 1/8 alen viid, med eege under og fyhre overtømmer, og deels murede og deels klinede vægge, samt straatag, indrettet til vognport, hestestald, hakkelsehuus og huggehuus, samt tærskeloe, huuset er forsynet med fornødne døre, og i god stand uden mangel.

c. Det næste huus 18 fag, 9 1/4 alen viid, af samme materialer som det forrige, indrettet til lade og giennemkiørselsport.

og d. Det øster huus 14 fag, 8 1/4 alen viid, af samme materialer som de to foregaaende, indrettet til kostald, faarestie, tørvehuus og svinestie.- Dette saavel som det foregaaende huus befandtes ogsaa uden mangel.-

2. Hegn og lade, mere.-

Ved gaarden fandtes frugt og køkkenhave beliggende mod huusets søndre side, omgivet paa de tre andre sider af forsvarligt stengjærde.- Forøvrigt fandtes intet under denne post at anmærke.-

3. Besætning og inventarium.

1 sort hest	2 aar gl.	35 rd. sølv
1 bruun do.	16 aar gl.	34 rd.
1 do.	16 aar gl.	33 rd.
1 bruun hoppe	12 aar gl.	48 rd.
1 do.	21 aar gl.	20 rd.
1 bruun hestplag	2 aar gl.	55 rd.
1 jernbeslagen reisevogn med tilbehør		26 rd.
1 jernbeslagen arbeidsvogn		16 rd.
1 hiulploug med tilbehør		3 rd.

2 jernharver med do.	5 rd.
1 sæt reiseseletøÿ	4 rd.
2 sæt arbeidstøÿ	2 rd.

281 rd.sølv.-

Foranførte besætning og inventarium skiønnedes at være forsvarlig og tilstrekkelig til gaardens brug og drift.-

4.Udsæden til gaarden angav den tiltrædende fæster at være,nemlig 7 a 8 td.rug,14 td.bÿg og 16 td.haure,hvilken udsæd sÿnsmændene skiønnede at være passende efter gaardens bonitet og aul?-Ligesom rugsæden alene er nedlagt saaledes fandtes ogsaa det fornødne korn til foraarsæden og fødekorn.-Saaledes er denne sÿnsforretning afholdt efter vor samvittighed og bedste skiønnende,hvilket vi næste retsdag ved vor eed under retten ville bekræfte.-

Datum ut supra

Jens Andersen Clemens Rasmussen

Imod foran benevnte sÿnsforretninghaves intet at erindre.-

Paa bispe embedets vegne Som tiltrædende fæster

Jensen Knud Pedersen

Fremlagt og afhiemlet:Hads og Ning Herreds ret den 11 januar 1845.

Møller const:-

Udmeldelsen vedhæftes.-

Fæsteren blev paaraabt,men var ikke mødt.-

Efter foregaaende lovlig omgang bekræftede mændene med lovens eed,at forretningen af dem er foretaget efter deres samvittighed og bedste skiønnende,hvornest

(Der må være en side mere med resten i Viborg).